АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOUR SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW DEPARTMENT

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність **D8 Право**
(шифр і назва спеціальності)

Факультет **Юридичний факультет**
(назва факультету)

Київ 2026

Робоча програма з дисципліни «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ» за спеціальністю D8 Право

«28» 08 2026 року. – 16 с.

Розробник: **Риженко О.С.** кандидат юридичних наук, доцент, кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

Протокол 1 від «28» 08 2026 року

В.о. завідувача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

«28» 08 20 року. _____ Тетяна ЛЕБІДЬ

Схвалено науково-методичною радою Академії праці, соціальних відносин і туризму

Протокол 1 від «31» 08 2026 року

«31» 08 20 року Голова _____ Ігор ЧОРНОДІД

© Риженко О.С. 2026

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td>Галузь знань
D Бізнес, адміністрування та право
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Модулів – 4</td><td rowspan="5">Спеціальність
D8 Право
(шифр і найменування)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4 год.
самостійної роботи здобувача – 4 год.</td><td rowspan="8">Освітній рівень: другий (магістерський)</td><td>20 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td><td>96 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системного розуміння сучасної доктрини адміністративного права і процесу, закономірностей трансформації публічного адміністрування, механізмів адміністративно-правового регулювання та сучасних підходів до адміністративної процедури й адміністративного судочинства. Особлива увага приділяється аналізу принципів верховенства права, належного врядування, законності, пропорційності, обґрунтованості адміністративних рішень, захисту прав, свобод та законних інтересів приватних осіб у відносинах із суб’єктами публічної адміністрації, а також впливу європейських стандартів на розвиток адміністративного законодавства України.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу» є:

- сформувати системне розуміння сучасного стану та напрямів розвитку адміністративного права України, його предмета, методу, системи, принципів і основних правових інститутів;
- розкрити особливості трансформації концепції публічного адміністрування, співвідношення державного управління, публічного управління

та публічної адміністрації, а також сучасного розуміння адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної влади;

- дослідити сучасні підходи до визначення компетенції суб'єктів публічної адміністрації, меж адміністративного розсуду, дискреційних повноважень, адміністративного контролю та юридичної відповідальності;
- сформувати знання щодо сучасної моделі адміністративної процедури, правового статусу учасників адміністративного провадження, вимог до адміністративних актів, процедурних гарантій та механізмів адміністративного оскарження;
- проаналізувати вплив цифровізації на публічне адміністрування, розвиток електронних адміністративних послуг, електронного документообігу, цифрової взаємодії держави та громадян, а також правові засади використання інформаційних технологій у діяльності публічної адміністрації;
- розкрити сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права та провадження у справах про адміністративні правопорушення, з урахуванням проблем забезпечення прав особи та дотримання процесуальних гарантій;
- сформувати здатність аналізувати сучасну систему адміністративного судочинства України, визначати юрисдикцію адміністративних судів, оцінювати процесуальний статус учасників справи, порядок доказування та особливості судового розгляду публічно-правових спорів;
- розвинути навички правового аналізу судової практики Верховного Суду та Європейського суду з прав людини у спорах, що виникають у сфері публічного адміністрування;
- сформувати здатність застосовувати принципи верховенства права, пропорційності, правової визначеності, належного врядування та ефективного правового захисту під час оцінювання рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації;
- забезпечити опанування сучасних європейських підходів до адміністративного права і процесу, механізмів адаптації національного законодавства до правових стандартів Європейського Союзу та Ради Європи;
- розвинути навички підготовки правових висновків, проєктів адміністративних актів та процесуальних документів, необхідних для професійної діяльності у сфері публічного права;
- сформувати здатність критично оцінювати проблеми правового регулювання публічного адміністрування, аргументувати власну правову позицію, пропонувати обґрунтовані напрями вдосконалення адміністративного законодавства та практики його застосування.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу» спрямоване на формування визначених освітньо-професійною програмою «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та забезпечення відповідних програмних результатів навчання.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність адаптуватися та діяти в новій ситуації.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі у ситуаціях правової невизначеності.

СК7. Здатність застосовувати принципи та процедури судочинства в Україні.

СК10. Здатність використовувати системний та функціональний підходи, методи правової інтерпретації та застосування норм права.

СК14. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття та прогнозувати результати впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проєкти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права та кримінальної юстиції.

РН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН16. Брати участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття та прогнозувати результати впливу на відповідні суспільні відносини.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНА ДОКТРИНА ТА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Сучасні тенденції розвитку адміністративного права України

Адміністративне право України як галузь публічного права: сучасне розуміння предмета, методу, системи та функцій. Трансформація доктринальних підходів до адміністративно-правового регулювання в умовах зміни парадигми публічного управління. Співвідношення адміністративного права, публічного адміністрування та публічної влади. Сучасна система принципів адміністративного права. Верховенство права, законність, правова визначеність, пропорційність, належне врядування, відкритість, прозорість та підзвітність як фундаментальні засади адміністративно-правового регулювання.

Розвиток адміністративного законодавства України в умовах демократичної трансформації та європейської інтеграції. Взаємозв'язок адміністративно-правової доктрини, законодавства та практики правозастосування. Проблеми системності адміністративного законодавства, нормативних колізій та дублювання правового регулювання. Значення систематизації адміністративно-правових норм. Сучасні напрями розвитку адміністративно-правової науки. Вплив цифрової трансформації, децентралізації, реформування публічної адміністрації та розвитку механізмів захисту прав людини на трансформацію адміністративного права України.

Тема 2. Сучасна система публічної адміністрації та адміністративно-правовий статус її суб'єктів

Поняття, ознаки та структура публічної адміністрації. Система суб'єктів публічної адміністрації та сучасні підходи до визначення її складових. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти делегованих повноважень та інші суб'єкти здійснення публічних функцій. Співвідношення компетенції, повноважень, функцій і відповідальності суб'єктів публічної адміністрації.

Адміністративно-правовий статус органів публічної влади. Межі компетенції та правові форми діяльності публічної адміністрації. Адміністративний розсуд і дискреційні повноваження: поняття, види, межі та

гарантії законного здійснення. Принципи належного врядування, доброчесності, відкритості, прозорості та підзвітності у діяльності публічної адміністрації. Взаємодія органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадян та інститутів громадянського суспільства. Сучасні напрями трансформації системи публічної адміністрації України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ТА СУЧАСНЕ ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 3. Адміністративна процедура в Україні: сучасний стан і напрями розвитку

Поняття адміністративної процедури та її значення у системі сучасного адміністративного права. Співвідношення адміністративної процедури, адміністративного провадження та адміністративного процесу. Законодавче регулювання адміністративної процедури в Україні. Сфера застосування загальної адміністративної процедури. Принципи адміністративної процедури та їх значення у діяльності адміністративних органів.

Адміністративний орган, учасники адміністративного провадження та правовий статус заінтересованих осіб. Ініціювання адміністративного провадження, дослідження обставин адміністративної справи, участь особи у провадженні, подання та оцінювання доказів. Адміністративний акт: поняття, види, форма, зміст, вимоги до законності, обґрунтованості та вмотивованості. Набрання чинності, виконання, зміна, припинення та оскарження адміністративного акта. Адміністративне оскарження як механізм позасудового захисту прав особи. Значення загальної адміністративної процедури для забезпечення належного адміністрування та підвищення рівня захисту прав приватних осіб.

Тема 4. Цифровізація публічного адміністрування та електронні адміністративні послуги

Цифрова трансформація публічного адміністрування як сучасний напрям розвитку адміністративно-правового регулювання. Правові засади електронного урядування та цифрової взаємодії суб’єктів публічної адміністрації з фізичними та юридичними особами. Електронні адміністративні послуги, цифрові канали комунікації та електронна взаємодія у сфері публічного управління.

Електронний документообіг, електронна ідентифікація, електронний підпис та електронні реєстри у діяльності публічної адміністрації. Інформаційні системи та цифрові платформи як інструменти реалізації адміністративних функцій. Автоматизація адміністративних процедур та правові межі використання інформаційних технологій у прийнятті адміністративних рішень. Захист персональних даних, інформаційна безпека та забезпечення права особи на доступ до публічної інформації. Проблема цифрової нерівності та забезпечення доступності електронних адміністративних послуг. Перспективи використання сучасних цифрових технологій у системі публічного адміністрування України.

Тема 5. Публічна служба та юридична відповідальність у системі сучасного адміністративного права

Публічна служба як інститут адміністративного права. Сучасна система державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Принципи професійної діяльності публічних службовців. Адміністративно-правовий статус державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування. Вступ на

публічну службу, проходження служби, оцінювання результатів службової діяльності та припинення службових правовідносин.

Дисциплінарна відповідальність публічних службовців. Адміністративна відповідальність у сфері публічної служби. Конфлікт інтересів та механізми забезпечення доброчесності публічної служби. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Гарантії прав публічних службовців. Юридична відповідальність суб'єктів публічної адміністрації за порушення прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Сучасні напрями реформування публічної служби та підвищення ефективності діяльності публічних службовців.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО І АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Тема 6. Сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права та провадження у справах про адміністративні правопорушення

Поняття, предмет, система та принципи адміністративно-деліктного права. Сучасний стан законодавства про адміністративні правопорушення. Поняття адміністративного правопорушення та юридичний склад адміністративного проступку. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт і суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Суб'єкти адміністративної відповідальності.

Система адміністративних стягнень та особливості їх застосування. Обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність. Підстави звільнення від адміністративної відповідальності. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: завдання, принципи, учасники та стадії. Процесуальні права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Докази та доказування у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Постанова у справі про адміністративне правопорушення та порядок її оскарження. Сучасні проблеми адміністративно-деліктного законодавства, питання його систематизації та перспективи реформування.

Тема 7. Сучасні тенденції розвитку адміністративного судочинства України

Адміністративне судочинство як форма судового захисту прав, свобод та законних інтересів у публічно-правових відносинах. Конституційні та законодавчі засади адміністративного судочинства. Завдання та принципи адміністративного судочинства. Юрисдикція адміністративних судів та розмежування публічно-правових спорів. Суб'єкти адміністративного процесу та процесуальний статус учасників справи.

Позовне провадження в адміністративному судочинстві. Доказування та оцінка доказів. Забезпечення позову. Особливості розгляду справ щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень. Судові рішення в адміністративних справах, вимоги до законності та обґрунтованості судових актів. Апеляційне та касаційне провадження. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Сучасна судова практика у сфері публічно-правових спорів. Проблеми ефективності адміністративного судочинства та напрями вдосконалення процесуального законодавства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

Тема 8. Судовий контроль за діяльністю публічної адміністрації

Судовий контроль у механізмі забезпечення законності діяльності публічної адміністрації. Поняття, завдання та межі судового контролю за рішеннями, діями чи бездіяльністю суб'єктів владних повноважень. Перевірка адміністративної діяльності на відповідність принципам законності, обґрунтованості, пропорційності, добросовісності, розсудливості та належного врядування.

Судовий контроль за реалізацією дискреційних повноважень. Межі втручання адміністративного суду у діяльність суб'єктів владних повноважень. Способи судового захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Визнання протиправними та скасування адміністративних актів, зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Практика Верховного Суду щодо визначення меж судового контролю. Проблеми забезпечення балансу між судовим захистом прав особи та принципом розподілу владних повноважень.

Тема 9. Європейські стандарти адміністративного права і процесу та напрями розвитку адміністративно-правового регулювання України

Європейські стандарти належного врядування та їх значення для розвитку адміністративного права України. Верховенство права, законність, правова визначеність, пропорційність, належне адміністрування, відкритість, прозорість та ефективний правовий захист як основні європейські стандарти діяльності публічної адміністрації.

Стандарти Ради Європи у сфері адміністративного права та адміністративного судочинства. Значення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини у сфері публічно-правових відносин. Європейські підходи до адміністративної процедури, адміністративного оскарження, судового контролю та відповідальності публічної адміністрації. Вплив права Європейського Союзу на розвиток адміністративно-правового регулювання України. Адаптація адміністративного законодавства України до європейських стандартів. Сучасні проблеми імплементації європейських принципів у діяльність публічної адміністрації. Перспективні напрями розвитку адміністративного права і процесу України в умовах європейської інтеграції.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Сучасна доктрина та система адміністративного права								
Тема 1. Сучасні тенденції розвитку адміністративного права України	12	2	2	8	11	1	-	10
Тема 2. Сучасна система публічної адміністрації та адміністративно-правовий статус її суб'єктів	12	2	2	8	13	1	2	10
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	16	24	2	2	20
Модуль 2.								
Змістовий модуль 2. Адміністративна процедура та сучасне публічне адміністрування								
Тема 3. Адміністративна процедура в Україні: сучасний стан і напрями розвитку	12	2	2	8	13	2	1	10
Тема 4. Цифровізація публічного адміністрування та електронні адміністративні послуги.	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 5. Публічна служба та юридична відповідальність у системі сучасного адміністративного права.	12	2	2	8	12	2	-	10
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6	24	37	5	2	30
Модуль 3.								
Змістовий модуль 3. Адміністративно-деліктне право і адміністративний процес								
Тема 6. Сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права та провадження у справах про адміністративні правопорушення.	14	2	2	10	16	2	2	12
Тема 7. Сучасні тенденції розвитку адміністративного судочинства України.	14	2	2	10	15	2	1	12
Разом за змістовим модулем 3	28	4	4	20	31	4	3	24
Модуль 4.								
Змістовий модуль 4. Судовий контроль та європейські стандарти адміністративного права і процесу								
Тема 8. Судовий контроль за діяльністю публічної адміністрації.	14	2	2	10	13	1	1	11
Тема 9. Європейські стандарти адміністративного права і процесу та напрями розвитку адміністративно-правового регулювання України.	18	4	4	10	15	2	2	11
Разом за змістовим модулем 4	32	6	6	20	28	3	3	22
РАЗОМ	**120**	**20**	**20**	**80**	**120**	**14**	**10**	**96**

Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сучасні тенденції розвитку адміністративного права України.	2	-
2	Сучасна система публічної адміністрації та адміністративно-правовий статус її суб'єктів.	2	2
3	Адміністративна процедура в Україні: сучасний стан і напрями розвитку	2	1
4	Цифровізація публічного адміністрування та електронні адміністративні послуги.	2	1
5	Публічна служба та юридична відповідальність у системі сучасного адміністративного права.	2	-
6	Сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права та провадження у справах про адміністративні правопорушення.	2	2
7	Сучасні тенденції розвитку адміністративного судочинства України.	2	1
8	Судовий контроль за діяльністю публічної адміністрації.	2	1
9	Європейські стандарти адміністративного права і процесу та напрями розвитку адміністративно-правового регулювання України.	4	2
	Разом	**20**	**10**

– Теми та зміст практичних, лабораторних робіт

– Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
	Тема 1. Сучасні тенденції розвитку адміністративного права України **Зміст самостійної роботи:** опрацювання нормативно-правових актів та наукових джерел щодо сучасного розуміння предмета, методу і системи адміністративного права; аналіз принципів адміністративного права; дослідження сучасних підходів до забезпечення верховенства права, законності, правової визначеності, пропорційності та належного врядування; аналіз проблем розвитку й систематизації адміністративного законодавства України. **Індивідуальне завдання:** підготувати аналітичний огляд сучасної тенденції розвитку обраного інституту адміністративного права.	8	10
	Тема 2. Сучасна система публічної адміністрації та адміністративно-правовий статус її суб'єктів **Зміст самостійної роботи:** опрацювання законодавства щодо системи суб'єктів публічної адміністрації; аналіз адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів публічного адміністрування; дослідження компетенції, повноважень, адміністративного розсуду та дискреційних повноважень; опрацювання проблем правової відповідальності суб'єктів публічної адміністрації. **Індивідуальне завдання:** здійснити порівняльний аналіз адміністративно-правового статусу двох суб'єктів публічної адміністрації.	8	10
	Тема 3. Адміністративна процедура в Україні: сучасний стан і напрями розвитку **Зміст самостійної роботи:** опрацювання законодавства про	8	10

	адміністративну процедуру; дослідження принципів адміністративної процедури, правового статусу адміністративного органу та учасників провадження; аналіз стадій адміністративного провадження; дослідження вимог до адміністративного акта; опрацювання механізмів адміністративного оскарження та гарантій захисту прав приватної особи. **Індивідуальне завдання:** здійснити правовий аналіз адміністративного акта з позицій законності, обґрунтованості, вмотивованості та пропорційності.		
	Тема 4. Цифровізація публічного адміністрування та електронні адміністративні послуги **Зміст самостійної роботи:** опрацювання законодавства у сфері цифровізації публічного адміністрування; дослідження правових засад електронного урядування, електронного документообігу, електронної ідентифікації та функціонування електронних реєстрів; аналіз електронних адміністративних послуг; дослідження правових аспектів захисту персональних даних та інформаційної безпеки. **Індивідуальне завдання:** підготувати аналітичну довідку щодо правових проблем надання конкретної електронної адміністративної послуги.	8	10
	Тема 5. Публічна служба та юридична відповідальність у системі сучасного адміністративного права **Зміст самостійної роботи:** опрацювання законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування; дослідження адміністративно-правового статусу публічних службовців; аналіз підстав і порядку дисциплінарної відповідальності; дослідження правових механізмів запобігання конфлікту інтересів та забезпечення доброчесності публічної служби; аналіз видів юридичної відповідальності у сфері публічної служби. **Індивідуальне завдання:** вирішити практичну правову ситуацію щодо притягнення публічного службовця до юридичної відповідальності.	8	10
	Тема 6. Сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права та провадження у справах про адміністративні правопорушення **Зміст самостійної роботи:** опрацювання законодавства про адміністративні правопорушення; дослідження поняття та складу адміністративного правопорушення; аналіз підстав адміністративної відповідальності та системи адміністративних стягнень; опрацювання стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення; дослідження процесуальних прав учасників провадження, доказів і доказування. **Індивідуальне завдання:** провести аналіз постанови у справі про адміністративне правопорушення з оцінюванням дотримання процесуальних вимог.	10	12
	Тема 7. Сучасні тенденції розвитку адміністративного судочинства України **Зміст самостійної роботи:** опрацювання Кодексу адміністративного судочинства України та матеріалів судової практики; дослідження юрисдикції адміністративних судів; аналіз процесуального статусу учасників адміністративного процесу; опрацювання правил доказування; дослідження особливостей розгляду публічно-правових спорів, апеляційного та касаційного перегляду. **Індивідуальне завдання:** підготувати правовий аналіз судового рішення Верховного Суду в адміністративній справі.	10	12
	Тема 8. Судовий контроль за діяльністю публічної адміністрації **Зміст самостійної роботи:** дослідження правових засад судового контролю за діяльністю суб'єктів владних повноважень; аналіз критеріїв	10	11

	перевірки рішень, дій та бездіяльності публічної адміністрації; опрацювання судової практики щодо реалізації дискреційних повноважень; дослідження способів судового захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб. **Індивідуальне завдання:** здійснити аналіз судового рішення щодо меж дискреційних повноважень суб'єкта владних повноважень.		
	Тема 9. Європейські стандарти адміністративного права і процесу та напрями розвитку адміністративно-правового регулювання України **Зміст самостійної роботи:** опрацювання європейських стандартів належного врядування, адміністративної процедури та судового контролю; дослідження практики Європейського суду з прав людини у сфері публічно-правових відносин; аналіз сучасних напрямів адаптації адміністративного законодавства України до європейських стандартів; дослідження перспектив розвитку адміністративного права і процесу України. **Індивідуальне завдання:** підготувати аналітичний огляд практики ЄСПЛ або європейського стандарту, релевантного до адміністративно-правових відносин України.	10	11
	Разом	**80**	**96**

Контрольні заходи

Методами контролю результативності навчання здобувачів освіти є оцінювання їхньої активності та якості роботи на семінарських заняттях; оцінювання індивідуального навчально-дослідницького завдання, поточний контроль (тестування в системі Moodle), підсумковий контроль (екзамен).

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форма навчання

Вид навчальної роботи за модулями та темами	**Форма контролю**	**Максимальна кількість балів**
Семінарське заняття	Активність роботи на семінарському занятті	15
Самостійна робота здобувачів	Виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання	10
Модульний контроль	Тестування в системі Moodle	25
Загальна кількість балів за всі теми з усіх видів робіт модулів є середнім арифметичним балів, які отримані здобувачем за кожну тему модулів		
Підсумковий рейтинг за всі модулі		**50**
Підсумковий контроль	**Екзамен**	**50**
РАЗОМ		**100**

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форма навчання

Оцінювання семінарів	Контрольна робота	Іспит	Всього за курс
20	30	50	100

Критерії оцінювання.

1. Активність на семінарських заняттях:

- не відвідав семінарське заняття або відвідав, але не брав участь в обговоренні матеріалу – 0 балів
- відвідав, не виявив ініціативи щодо обговорення матеріалу та (або) презентації результатів виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання, в інтерактивній взаємодії припустився суттєвих помилок, не виявив здатності до аналітичного мислення – від 1 до 5 балів
- відвідав, проявив ініціативу щодо обговоренні матеріалу та (або) презентації результатів виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання, в інтерактивній взаємодії продемонстрував здатність до аргументації власної думки, але не до інноваційних рішень поставлених завдань – від 6 до 11 балів
- відвідав, проявив значну активність щодо обговоренні матеріалу та (або) презентації результатів виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання, в інтерактивній взаємодії продемонстрував високий рівень здатності до аргументації власної думки та до інноваційних рішень поставлених завдань – від 12 до 15 балів

2. Виконання індивідуального навчально-дослідницького завдання:

- не підготував або в якості виконаного завдання подав текст, що містить 80 або більше відсотків плагіату – 0 балів
- підготував завдання, але виконав його формально, частка підготовленого тексту не є унікальною, здобувач погано орієнтується у власному тексті, не може узагальнити результатів роботи – від 1 до 5 балів
- роботу підготовлено вчасно, вона відповідає поставленим завданням, є самостійною – від 6 до 10 балів

3. Модульна контрольна робота: оцінюється від 0 до 25 балів, проводиться дистанційно в системі Moodle.

4. Іспит максимально оцінюється в 50 балів. Вимоги до оцінювання відповідей відповідають загально академічним.

Методи навчання та форми оцінювання

Під час викладання навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу» застосовуються такі методи навчання:

1. Словесні методи: проблемні та інформаційні лекції, пояснення, навчальна дискусія, постановка проблемних питань, обговорення актуальних проблем адміністративного права і процесу.

2. Наочні методи: використання схем, таблиць, структурно-логічних моделей, презентацій, матеріалів нормативно-правових актів, судових рішень та інших інформаційних матеріалів.

3. Практичні методи: аналіз нормативно-правових актів, розв’язання правових ситуацій, аналіз адміністративних актів, підготовка правових висновків, моделювання адміністративних процедур, складання процесуальних документів, аналіз матеріалів судової практики.

4. Проблемно-пошукові методи: проблемний аналіз сучасних тенденцій розвитку адміністративного права і процесу, визначення нормативних колізій,

пошук способів правового розв'язання складних адміністративно-правових ситуацій, формулювання та обґрунтування альтернативних правових позицій.

5. Інтерактивні методи: дискусії, мозковий штурм, робота в малих групах, аналіз правових кейсів, ділові та рольові моделі адміністративних процедур і судового розгляду публічно-правових спорів.

6. Дослідницькі методи: самостійне опрацювання наукової літератури, нормативних джерел та судової практики; підготовка аналітичних матеріалів; виконання індивідуальних дослідницьких завдань; критичне оцінювання наукових підходів і правових позицій.

7. Методи самостійної роботи: опрацювання навчальної та наукової літератури, нормативно-правових актів, електронних правових ресурсів, матеріалів Верховного Суду та Європейського суду з прав людини; підготовка до семінарських занять; виконання індивідуальних завдань.

Форми оцінювання

Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими формами:

ФО1 — усне опитування;
ФО2 — письмове опитування;
ФО3 — тестування;
ФО6 — контрольні роботи;
ФО7 — виконання практичних завдань;
ФО8 — виконання індивідуальних дослідницьких завдань;
ФО9 — презентація результатів самостійної роботи;
ФО10 — оцінювання роботи на семінарських заняттях;
ФО12 — модульний контроль;
ФО13 — підсумковий контроль у формі іспиту.

10. Методичне забезпечення

1. Методичні розробки, розміщені в ресурсі Moodle
2. Навчально-методичний комплекс для здобувачів освіти спеціальності D8 Право з навчальної дисципліни «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу»

11. Навчальні ресурси

Основна література:

1. Миколенко, О. І., & Миколенко, О. М. (2024). СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДУМКИ ПРО ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ. *Правова держава*, (53), 76–85. https://doi.org/10.18524/2411-2054.2024.53.300722
2. Хребтова А. А. Норми адміністративного права як форма реалізації публічного адміністрування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 5. С. 647–651. URL: https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/313130
3. Сорокіна, Н., & Філатов, В. (2025). Цифровізація публічного управління в Україні: теоретичний аспект. *Аспекти публічного управління*, *13*(1), 77–81. https://doi.org/10.15421/152509
4. Муза О. В. Особливості доказування в адміністративно-процедурному провадженні. Нове українське право. 2025. № 5. С. 48–53. URL: https://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/862

5. Шлоер, Б. (2024). СКОРОЧЕННЯ МЕЖ РОЗСУДУ ПІД ЧАС ВТРУЧАННЯ У ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ - ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ ПРОЦЕДУРУ» ТА СУДОВА ПРАКТИКА ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА ЩОДО ЗВУЖЕННЯ МЕЖ РОЗСУДУ. *Адміністративне право і процес*, (1), 5-27. https://doi.org/10.17721/2227-796X.2024.1.01

6. Захарова В. Г., Ковтун М. С., Досужа А. Є. Значення адміністративної процедури для забезпечення доступності адміністративних послуг. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Т. 2, вип. 88. С. 307–312. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/330140

7. Чишко К. О. Аналіз тенденцій оновлення адміністративно-деліктного законодавства. Нове українське право. 2025. № 2. С. 56–61. URL: https://www.newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/746

8. Дзіковський М. Р. Використання інформаційних технологій в адміністративному судочинстві України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Т. 3, вип. 86. С. 285–291. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320701

9. Шкелебей, О. В. (2025). СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК КОНСТИТУЦІЙНА ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ У ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ. *Київський часопис права*, (3), 264–271. https://doi.org/10.32782/klj/2025.3.37

10. Фенич Я. В. Повоєнна модернізація публічної служби: від викликів до інституційних змін. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Т. 3, вип. 90. С. 404–409. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/342174

11. Михайловська Є. В., Зінченко Г. С., Шлапко Т. В. Порівняльний аналіз правового регулювання вимог до кандидатів на державну службу: напрями вдосконалення українського законодавства в контексті забезпечення доброчесності та запобігання корупції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Т. 3, вип. 89. С. 28–36. URL: https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/336463

12. Свірко, С. В., Дика, О. С., Тростенюк, Т. М., Сидоренко, О. П., & Загурський, В. Ф. (2024). Принципи належного урядування на сучасному етапі розвитку людства: категоризація та концептуалізація. *Економіка, управління та адміністрування*, (3(109), 74–90. https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-74-90

Додаткова література

14. Колпаков В. К. Антикорупційна місія адміністративного права. Концептуальні засади розвитку вітчизняного адміністративного права та процесу: тенденції, перспективи, практика : колективна монографія. Рига : Baltija Publishing, 2022. С. 18–63. URL: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-233-3-1

15. Волкова Ю. Судовий контроль в адміністративному судочинстві: від теорії до практики. Концептуальні засади розвитку вітчизняного адміністративного права та процесу: тенденції, перспективи, практика : колективна монографія. Рига : Baltija Publishing, 2022. С. 288–312. URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/256/7167/14922-1?inline=1

16. Концептуальні засади розвитку вітчизняного адміністративного права та процесу: тенденції, перспективи, практика : колективна монографія / Є.

Герасименко, П. Діхтієвський, Н. Задирака,Т. Коломоєць, В. Клинчук та ін.; за заг. ред. П. Діхтієвського, В. Пашинського. Рига, Латвія : “Baltija Publishing”, 2022. 986 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43361/

17. Зміст та значення принципів належного врядування в адміністративному праві України. Нове українське право, Вип. 3, 2021 с.134-139 URL: https://www.newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/37

Нормативно-правові акти:

18. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text

19. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 6 лип. 2005 р. № 2747-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text

20. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text

21. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17 лют. 2022 р. № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text

22. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text

23. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text

24. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 2 трав. 2023 р. № 3077-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text

25. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text

26. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text

27. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text

28. Про правотворчу діяльність : Закон України від 24 серп. 2023 р. № 3354-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text

29. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text

30. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text

31. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text

32. Про захист персональних даних : Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text

33. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18 листоп. 2021 р. № 1907-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text

34. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 4 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

Інформаційні ресурси

35. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
36. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua/
37. Верховний Суд. Офіційний вебсайт. URL: https://supreme.court.gov.ua/
38. Європейський суд з прав людини. HUDOC. URL: https://hudoc.echr.coe.int/
39. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний вебсайт. URL: https://thedigital.gov.ua/
40. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронні ресурси. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
41. Національний репозитарій академічних текстів. URL: https://nrat.ukrintei.ua/